

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/122/2022
Identifikačné číslo spisu:	3517200029
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3517200029.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobkyne T.. I. U., narodenej XX. H. XXXX, X. B. X., Ž. XXXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou BUŽEK & TEREM advokáti s. r. o., Bratislava, Mariánska 12, IČO: 36 867 276, proti žalovanému mestu Bánovce nad Bebravou, Bánovce nad Bebravou, Námestie Ľudovíta Štúra 1/1, IČO: 00 310 182, zastúpenému advokátom JUDr. Róbertom Bockaničom, Bratislava, Seberíniho 1, o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľky základnej školy, vedenom na bývalom Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10Cpr/1/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 26. januára 2022 sp. zn. 5CoPr/5/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 05. augusta 2021 č. k. 10Cpr/1/2017-311 určil, že odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy Y. H. W. XXXX/X, X. B. X. zo dňa 09. decembra 2015 je neplatné (výrok I.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobný návrh je dôvodný. Žalobkyňa ako riaditeľka školy sa podanou žalobou voči žalovanému ako zriaďovateľovi školy domáhala, aby súd určil, že odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy Y. H. W. XXXX/X, X. B. X. zo dňa 09. decembra 2015 je neplatné z dôvodu, že neboli splnené zákonné predpoklady na jej odvolanie, pretože Rada školy, ktorá podala návrh na odvolanie z funkcie, bola nezákonne zložená, hlasovanie sa uskutočnilo bez prítomnosti všetkých jej členov, návrh na odvolanie bol neurčito odôvodnený, návrh na odvolanie riaditeľa školy bol schválený v inej podobe, ako bol prezentovaný u žalovaného dňa 20. novembra 2015, poukázala na formálne chyby v dátumoch v odvolacom dekrete.

1.2. Skôr, ako súd sa zaoberal meritom veci, skúmal, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na

určení neplatnosti odvolania z funkcie, pričom dospel k záveru, že tento je daný.

1.3. Súd prvej inštancie sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že na riadne odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľa je potrebné, aby na zasadnutie rady školy boli prítomní všetci jej členovia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že rada školy má mať 11 členov, teda aby bola uznášaniaschopná, je potrebné, aby boli prítomní aspoň šiesti jej členovia (§ 3 ods. 12 zákona číslo 596/2003 Z. z.). Taktiež nebolo sporné, že za odvolanie hlasovalo 8 jej členov, pričom za návrh postačovalo 6 členov. Ak žalobkyňa namietala, že ak Rada školy bola nezákonne zložená ohľadom jedného jej člena, to ešte neznamená, že takáto rada školy nemôže prijímať žiadne rozhodnutia. Preto touto námietkou sa ani podrobnejšie nezaoberal, pretože aj v tomto prípade, ak by sa preukázalo, že jeden jej člen nebol riadnym členom rady školy, na platnosti rozhodnutia o návrhu na odvolanie žalobkyne z funkcie, by to nemalo žiaden vplyv, pretože stále by bola dodržaná nadpolovičná väčšina zo všetkých členov rady školy, t. j. minimálne 6 členov. Jediným argumentom, kedy by Rada školy nemohla prijímať žiadne rozhodnutia z dôvodu nesprávneho zloženia by bolo, ak by počet členov rady školy, ktorí sú zamestnancami školy, bol väčšinový čo v konaní preukázané nebolo (§ 25 ods. 4 citovaného zákona).

1.4. Žalobkyňa namietala, že návrh na odvolanie riaditeľky bol nedostatočne vymedzený a určitý. Poukázala na doterajšiu súdnu prax. Menovanie a odvolanie z funkcie riaditeľa školy upravuje osobitný zákon, pričom Rada školy zohráva v tomto procese významnú funkciu, nakoľko jednak limituje zriaďovateľa, t. j. žalovaného pri výbere riaditeľa, a jednak zastrešuje nielen zamestnancov školy, ale ponecháva priestor aj pre rodičov detí, ktorú školu navštevujú. Ide o vlastnú samosprávu konkrétnej školy, kde vyslovená nedôvera riaditeľovi podľa názoru súdu dáva jednoznačný predpoklad, že by riaditeľ v takomto prípade nemal zotrvať vo svojej funkcii a sám by mal odstúpiť. Keďže tak neurobil, bolo na primátorovi žalovanom ako vo veci bude ďalej postupovať.

1.5. Zákon síce neupravuje povinnosť žalovanému odvolací dekrét odôvodňovať, skutočnosť, že sa o tomto dekrete odvoláva na rozhodnutie rady školy zo dňa 19. novembra 2015 je nedostatočné, poukazujúc na doterajšiu súdnu prax, najmä na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 5Cdo/133/2011 zo dňa 29. októbra 2012, v ktorom súd konštatoval, že ak zákon vo svojich ďalších ustanoveniach vyžaduje pri odvolávaní riaditeľa z funkcie, ktoré oprávnenie i keď len ako návrhové zveruje Rade školy, uvedenie dôvodov je v súlade s princípom právnej istoty, aby právny úkon, t. j. odvolanie z funkcie zo strany zriaďovateľa obsahoval uvedenie skutkových dôvodov, pre ktoré zriaďovateľ k odvolaniu pristúpil. V tomto smere nie je postačujúca len taká forma právneho úkonu, tak ako to bolo v súdnej veci, ktorá obsahuje len odkaz na ustanovenie zákona (v danom prípade zákona č. 596/2003 Z. z. a zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a Zákonníka práce) bez skutkového vymedzenia porušenia uvedených zákonných noriem.

1.6. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že primátor žalovaného si ani nepamätal dôvody, pre ktoré pristúpil k odvolaniu žalobkyne a pritom sám na nariadenom pojednávaní uviedol, že na podklade návrhu Rady školy bez odôvodnenia žalobkyňu odvolal. Z tohto dôvodu možno konštatovať, že odvolanie žalobkyne z pozície riaditeľky školy trpí formálnymi náležitosťami, je čo do obsahu nepreskúmateľným právnym úkonom, čo má za následok neplatnosť tohto úkonu, a preto žalobe vyhovel.

1.7. Do úvahy treba vziať aj okolnosť, že žalovaný po doručení prvého odvolacieho dekrétu vzal svoje odvolanie späť, z čoho možno usudzovať, že o návrhu rady školy už bolo rozhodnuté žalovaným, teda ak žalovaný chcel opätovne pristúpiť k odvolaniu žalobkyne, mal počkať na nové rozhodnutie rady školy o tejto otázke, resp. mal podať podnet na zaujatie stanoviska.

1.8. Žalobkyňa tvrdila, že návrh na odvolanie riaditeľa školy bol schválený v inej podobe ako bol prezentovaný u žalovaného dňa 20. novembra 2015. Na preukázanie tohto tvrdenia žalobkyňa nepredložila alebo nenavrhol žiaden relevantný dôkaz, teda súd vychádzal z listinných dôkazov, ktoré sú založené v súdnom spise, pričom strany sporu nepovažovali za sporné, že ako dôvody na odvolanie boli uvedené strata dôvery a napätá situácia v škole.

1.9. Ak žalovaný poukázal, že v odvolacom dekrete sa nachádzajú dva rozličné dátumy, kedy malo dôjsť k odvolaniu z funkcie, súd toto vyhodnotil len ako chybu v písaní, ktorá nemohla mať vplyv na platnosť tohto odvolania. Z výsluchu žalobkyne bolo jednoznačne preukázané, že odvolací dekrét jej bol riadne doručený, ešte v ten deň odovzdala kľúče a odišla z riaditeľne do učiteľského kabinetu.

1.10. Výrok o trovách konania odôvodnil v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. januára 2022 sp. zn. 5CoPr/5/2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I. výrok), vyslovil, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

2.1. Po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie založil svoj napadnutý rozsudok, ktorým vyhovel žalobe žalobkyne o určenie neplatnosti jej odvolania z funkcie riaditeľky základnej školy žalovaným dňa 09. decembra 2015 v zásade na dvoch záveroch. V prvom rade podľa súdu prvej inštancie odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 09. decembra 2015 nie je po formálnej stránke dostatočné, keď sa v dôvodoch rozhodnutia odvoláva len na rozhodnutie rady školy zo dňa 19. novembra 2015, čo je nedostatočné a odvolanie je čo do svojho obsahu nepreskúmateľným právny úkon, čo má za následok neplatnosť tohto úkonu. Druhým dôvodom, prečo súd prvej inštancie žalobe žalobkyne o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľky základnej školy vyhovel bolo, že žalovaný po doručení prvého odvolacieho dekrétu vzal svoje odvolanie späť, z čoho možno usudzovať, že o návrhu rady školy už bolo žalovaným pred 9. decembrom 2015 rozhodnuté, a ak žalovaný chcel opätovne pristúpiť k odvolaniu žalobkyne, mal počkať na nové rozhodnutie rady školy o tejto otázke, respektíve mal podať podnet na zaujatie nového stanoviska.

2.2. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že druhý z uvedených dôvodov, pre ktorý súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne, je správny a ako taký aj samostatne obстоjí ako dôvod neplatnosti odvolania žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy žalovaným dňa 09. decembra 2015.

2.3. Dokazovaním vykonaným v spore súdom prvej inštancie bolo preukázané, že dňa 19. novembra 2015 sa konalo mimoriadne zasadnutie rady školy, na ktorom došlo k prijatiu návrhu na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy. Dňa 20. novembra 2015 sa do školy dostavili primátor, prednostka ako aj vedúci odboru školstva žalovaného a žalobkyni bolo osobne žalovaným doručené odvolanie z funkcie. Následne však primátor žalovaného vzal odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy späť. Potom dňa 09. decembra 2015 bolo doručené žalobkyni odvolanie z funkcie riaditeľky základnej školy, pričom odvolanie z funkcie bolo urobené podľa obsahu tohto písomného úkonu na základe návrhu rady školy zo dňa 19. novembra 2015. Žalovaný nespochybnil, že žalobkyňu z funkcie riaditeľky základnej školy odvolal „na 2 krát“. Samotný primátor žalovaného pred súdom na otázku, prečo ste po doručení prvého odvolania následne toto fyzicky vypýtali naspäť a odišli ste, uviedol, že chcel byť objektívny, a preto odvolanie zobral späť.

2.4. Posudzujúc zistený skutkový stav podľa uvedeného zákonného ustanovenia i ostatných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré vo veci podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku aplikoval súd prvej inštancie, dospel aj odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že vyššie opísaný proces odvolávania žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy nebol v súlade so zákonom, a preto je jej odvolanie z tejto funkcie žalovaným zo dňa 19. decembra 2015 neplatné. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia môže zriaďovateľ odvolať riaditeľa základnej školy aj na návrh rady školy. Ak je takýto návrh zo strany rady školy podaný, zriaďovateľ mu môže, ale nemusí vyhovieť. Ak mu však vyhovie, akceptuje ho a riaditeľa školy odvolá, ale aj vtedy, ak mu preukázane nevyhovie a rozhodne sa riaditeľa školy na návrh rady neodvolať, tak uvedeným spôsobom (rozhodnutím o odvolaní alebo neodvolaní riaditeľa školy z funkcie) bol fakticky konzumovaný návrh rady školy. Pre každé ďalšie rozhodnutie zriaďovateľa o odvolaní riaditeľa školy z funkcie podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. je tak potrebný nový návrh rady školy.

2.5. V intenciách danej veci to znamená, že ak žalovaný na návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015 žalobkyňu z funkcie riaditeľky školy dňa 20. novembra 2015 odvolal, bol tým konzumovaný návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015 a tento už opakovane nemôže byť zriaďovateľom školy použitý ako podklad pre nejaké ďalšie rozhodnutie o odvolaní z funkcie riaditeľa školy, teda ani pre rozhodnutie zo dňa 09. decembra 2015. Na tomto nič nemení ani to, že žalovaný vzal svoje odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 20. novembra 2015 následne späť, pričom odvolací súd nijako nehodnotí, či takýto postup zákon umožňuje alebo nie, resp., či je so zákonom súladný alebo nie. Žalovaný o návrhu rady školy na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 19. novembra 2015 v každom prípade dňa 20. novembra 2015 rozhodol. Pre platnosť rozhodnutia žalovaného zo dňa 09. decembra 2015, ktoré je rozhodnutím o odvolaní riaditeľa školy na návrh rady školy podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. bol potrebný nový návrh rady školy. Či tento bol učinенý, zostalo sporné (primátor žalovaného síce vypovedal o novom návrhu rady školy na odvolanie žalobkyne z

funkcie riaditeľky školy, ale vo svojom odvolaní a následnom vyjadrení už tento neuvádza a ani žiaden iný v spore vykonaný dôkaz o existencii takéhoto druhého návrhu rady školy nesvedčí), ale pre rozhodnutie o žalobe žalobkyne to nebolo relevantné. Odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 09. decembra 2015 totiž žalovaný sám odôvodnil práve návrhom rady školy zo dňa 19. novembra 2015, teda tým návrhom, o ktorom už predtým rozhodol a žiadnym iným.

2.6. V zmysle uvedených záverov je rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení neplatnosti odvolania žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy Y. H. W. XXXX/.X v X. B. X. zo dňa 09. decembra 2015 správne, pretože toto rozhodnutie podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. urobil žalovaný bez návrhu rady školy. Odvolací súd na základe toho rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

2.7. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil ustanovením § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne procesne úspešná, a preto jej voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Žalovaný má za to, že dovolanie je prípustné v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko odvolací súd svojím rozsudkom potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3.2. § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. dáva zriaďovateľovi možnosť odvolať riaditeľa na základe návrhu rady školy. Zákon teda ponecháva na úvahe zriaďovateľa, či na základe návrhu rady školy riaditeľa odvolá alebo neodvolá. Zákon zriaďovateľovi ponecháva širokú mieru autonómie a nepredpisuje mu, ako má meritórne s takýmto návrhom naložiť. Rovnako tak zákon nijakým spôsobom neurčuje, ako má vyzeráť procesný postup zriaďovateľa, ktorému bol predložený návrh rady školy na odvolanie riaditeľa z funkcie. Zriaďovateľ nie je povinný vydať osobitné rozhodnutie o tom, že návrhu vyhovie alebo, naopak, že rozhodnutie o tom, že návrhu nevyhovuje a odvolanie riaditeľa z funkcie odmieta. Ustanoveniu zákona neodporuje ani to, ak zriaďovateľ nezaujme k návrhu rady školy nijaké stanovisko, neuskutoční na jeho základe žiadne konanie a zostane v celej veci pasívny.

3.3. V dôsledku absencie špeciálnej zákonnej úpravy je teda výlučne na zriaďovateľovi, aký postup po predložení návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa z funkcie zvolí, akú podobu bude mať proces, ku ktorému pristúpi, aké kroky podnikne a či vo výsledku na základe návrhu rady školy riaditeľa odvolá.

3.4. Proces po predložení návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa z funkcie nemá povahu rozhodovania zriaďovateľa o návrhu rady školy. V zmysle platnej právnej úpravy je takýto návrh rady školy pre zriaďovateľa iba podnetom na posúdenie, či má riaditeľ vo funkcii zotrvať a súčasne je pre zriaďovateľa nevyhnutným podkladom, na základe ktorého môže riaditeľa z funkcie odvolať.

3.5. Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci je zjavné, že žalovaný dňa 20. novembra 2015 proces posudzovania návrhu rady školy neukončil, vo veci bol naďalej činný a dňa 9. decembra 2015 žalobkyňu z funkcie riaditeľky odvolal, pričom toto rozhodnutie odôvodnil návrhom rady školy zo dňa 19. novembra 2015. Ak z okolností prípadu vyplýva, že proces posudzovania návrhu rady školy nebol ukončený, tak nemožno vykladať určité konanie zriaďovateľa ako definitívne a konečné a spájať s ním domnelé právne účinky.

3.6. Návrh rady školy na odvolanie riaditeľa školy je úkonom v rámci právneho vzťahu medzi radou školy a jej zriaďovateľom. Účastníkom tohto vzťahu nie je riaditeľ školy. Odvolanie riaditeľa školy ako aj prípadné späťvzatie tohto odvolania zo strany zriaďovateľa školy je úkonom v rámci právneho vzťahu medzi zriaďovateľom školy a riaditeľom školy. Účastníkom tohto vzťahu nie je rada školy. Späťvzatie odvolania spôsobuje právne účinky iba v rámci právneho vzťahu medzi zriaďovateľom a riaditeľom školy. Späťvzatie odvolania nie je spôsobilé spôsobiť zánik návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa školy.

3.7. § 3 ods. 17 zákona stanovuje lehoty, v ktorých je zriaďovateľ povinný odvolať riaditeľa z jeho funkcie. Tento § viaže dĺžku lehoty, respektíve jej existenciu na konkrétne dôvody výpovede podľa § 7. Tento ani iný § zákona však zriaďovateľovi neurčuje, v akej lehote má odvolať riaditeľa na základe návrhu rady školy. Ak by zákonodarca chcel zriaďovateľa limitovať určitou časovou hranicou na

odvolanie riaditeľa v prípade návrhu rady školy podľa § 8 zákona, tak by nepochybne zriaďovateľovi určil lehotu na odvolanie riaditeľa z takéhoto dôvodu rovnako, ako ju zriaďovateľovi určil pre vybrané dôvody podľa § 7 zákona. Z uvedeného vyplýva, že zriaďovateľ môže odvolať riaditeľa z funkcie na základe návrhu rady školy, pričom tak nemusí urobiť bezprostredne po prijatí takéhoto návrhu, respektíve v určitej predpísanej lehote. Naopak, môže tak nepochybne urobiť v lehote, ktorá je vzhľadom na okolnosti situácie primeraná a zriaďovateľovi umožňuje dostatočne posúdiť okolnosti prípadu a dôvodnosť odvolania.

3.8. Zákon neurčuje dobu, po ktorú je možné návrh rady školy na odvolanie riaditeľa z funkcie považovať za platný a účinný podklad na odvolanie riaditeľa z funkcie. Zriaďovateľ teda pri hodnotení návrhu rady školy nie je viazaný časovou lehotou, v rámci ktorej musí vykonať na podklade návrhu rady školy určité konanie. Zákon nevymedzuje ani okruh okolností, dôsledkom naplnenia ktorých by mal byť zánik návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa z funkcie, v kontexte toho nemožno ani určitému správaniu zriaďovateľa legitímne prisudzovať spôsobilosť zapríčiniť zánik návrhu rady školy, či vyvolať jeho neplatnosť alebo neúčinnosť a nepoužiteľnosť.

3.9. Žalovaný má za to, že jeho konanie zo dňa 20. novembra 2015 nespôsobilu konzumáciu návrhu rady školy a mohol sa naň preto opätovne odvolať aj pri odvolaní z funkcie riaditeľa dňa 09. decembra 2015. Záver odvolacieho súdu, podľa ktorého „pre platnosť rozhodnutia žalovaného zo dňa 09. decembra 2015, ktoré je rozhodnutím o odvolaní riaditeľa školy na návrh rady školy podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. bol preto potrebný nový návrh rady školy“ je preto potrebné odmietnuť ako nesprávny.

3.10. Požiadavka, aby si žalovaný vyžiadal od rady školy nové rozhodnutie resp. nový návrh na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy a vyzýval radu školy na prijatie totožného duplicitného rozhodnutia v tejto veci, je formalistická a nepatričná.

3.11. Ak je podľa odvolacieho súdu na jednej strane odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky dňa 20. novembra 2015 spôsobilé konzumovať návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015, potom dôsledkom späťvzatia odvolania z funkcie riaditeľky dňa 20. novembra 2015, musí byť „dekonzumovanie“ návrhu rady školy zo dňa 19. novembra 2015 a použiteľnosť predmetného návrhu rady školy pro futuro.

3.12. V prejednávanej veci je takéto právne posúdenie veci neakceptovateľné aj v dôsledku skutočnosti, že zriaďovateľ pri späťvzatí odvolania z funkcie riaditeľky nevyhlásil, že návrh rady školy zamietla ani svojím konaním nedal inak dôvod na to usudzovať, že by návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015 definitívne zamietol.

3.13. Žalovaný má teda za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, záviselo od vyriešenia viacerých právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, čo predstavuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.14. Žalovaný má za to, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní nesprávne právne posúdil a vyriešil nasledujúce právne otázky:

- môže nejaké konanie zriaďovateľa školy alebo jeho akt spôsobiť, že dôjde ku konzumácii návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa školy alebo k ďalšej nepoužiteľnosti takéhoto návrhu alebo k tomu, že zriaďovateľ školy nebude môcť o takýto návrh oprieť svoje rozhodnutie vo veci odvolania riaditeľa školy?

- spôsobilo odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy dňa 20. novembra 2015 to, že návrh rady školy na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 19. novembra 2015 bol konzumovaný a žalovaný nemohol byť tento návrh použitý pri odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky dňa 09. decembra 2015?

- ak bol návrh rady školy na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 19. novembra 2015 konzumovaný tým, že žalovaný dňa 20. novembra 2015 odvolal žalobkyňu z funkcie, poskytol späťvzatie tohto odvolania žalovanému opätovnú možnosť použiť návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015 pri odvolaní žalobkyne z funkcie dňa 09. decembra 2015?

3.15. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako aj odvolacieho súdu a zároveň odkazuje aj na svoje doterajšie

vyjadrenia a podania vo veci samej. Z uvedených dôvodov žiada dovolanie žalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalovaný zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydaného (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V posudzovanom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

10. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

11. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

12. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená prvá právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základne závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú mal dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Predmetná dovolacia otázka je

otázkou hypotetickou.

13. Pokiaľ ide o druhú a tretiu právnu otázku, tieto spoločne obsahovo súvisia a pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že tieto nastolené právne otázky uvedené kritérium spĺňajú. Jedná sa o otázky, či spôsobilo odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy dňa 20. novembra 2015 to, že návrh rady školy na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 19. novembra 2015 bol konzumovaný a žalovaným nemohol byť tento návrh použitý pri odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky školy dňa 09. decembra 2015 ako aj otázky, ak bol návrh rady školy na odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 19. novembra 2015 konzumovaný tým, že žalovaný dňa 20. novembra 2015 odvolal žalobkyňu z funkcie, poskytlo späťvzatie tohto odvolania žalovanému opätovnú možnosť použiť návrh rady školy zo dňa 19. novembra 2015 pri odvolaní žalobkyne z funkcie dňa 09. decembra 2015.

14. V zmysle § 3 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a v školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v rozhodnom období (od 19. novembra 2015 do 09. decembra 2015) zriaďovateľ odvolá riaditeľa a) ak bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, b) za porušenie povinností a obmedzení vyplývajúcich z osobitného predpisu, c) za závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, d) ak sa zrušuje škola alebo školské zariadenie, e) na návrh hlavného školského inšpektora [§ 12 ods. 3 písm. f)] alebo f) ak postupom upraveným v pracovnom poriadku školy alebo pracovnom poriadku školského zariadenia bolo preukázané, že riaditeľ porušil právo pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca na ochranu pred sociálno-patologickými prejavmi. Z dikcie predmetného ustanovenia vyplýva, že ide o obligatórne dôvody, na základe ktorých zriaďovateľ odvolá riaditeľa.

15. V zmysle § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom období (od 19. novembra 2015 do 09. decembra 2015) zriaďovateľ môže odvolať riaditeľa aj na návrh rady školy [§ 24 ods. 5 písm. c)]. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že zriaďovateľ môže odvolať riaditeľa fakultatívne, ale z taxatívne uvedených dôvodov.

15.1. Pokiaľ sa aj nevyžaduje odôvodnenie aktov podľa § 3 ods. 8 hore citovaného zákona, lebo tieto dôvody sú len v návrhu rady školy, ktorý návrh musí byť odôvodnený; je to prísne formálny postup vymenovania a odvolávania, čím sa prezentuje princíp právnej istoty, od tohto princípu treba odvíjať aj úkon späťvzatia odvolania, t. j. ak zriaďovateľ prostredníctvom starostu o tomto návrhu rozhodne (návrhu rady školy) je tento proces zavŕšený, na tom nemení nič následné konanie zriaďovateľa smerujúce k jeho zrušeniu.

15.2. Pokiaľ bolo vydané nové rozhodnutie dňa 09. decembra 2015 zriaďovateľom o odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky základnej školy o odvolaní na základe návrhu rady školy zo dňa 19. novembra 2015, opätovné rozhodnutie o tom istom návrhu rady školy o odvolaní je potom vylúčené.

15.3. Dovolací súd zdôrazňuje, že predmetom tohto konania bolo rozhodnutie o odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 09. decembra 2015.

15.4. Odvolací súd tak správne uzavrel, že pre platnosť rozhodnutia žalovaného zo dňa 09. decembra 2015, ktoré je rozhodnutím o odvolaní riaditeľa školy na návrh rady školy podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. bol potrebný nový návrh rady školy. Odvolanie žalobkyne z funkcie riaditeľky školy zo dňa 09. decembra 2015 totiž žalovaný odôvodnil práve návrhom rady školy zo dňa 19. novembra 2015, teda tým návrhom, o ktorom už predtým rozhodol a žiadnym iným. Rozhodnutie podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. urobil žalovaný bez návrhu rady školy. Dovolanie tak neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku dovolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 2 CSP).

16. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie je síce prípustné, ale nie je dôvodné, a preto ho ako celok zamietol (§ 448 CSP).

17. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453

ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tím, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.